

SLOVENSKI NAROD.

Izbaja vsak dan zvečer, izimši nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstrijsko-ogerske dežele za vse leto 15 gld., za pol leta 8 gld., za četrt leta 4 gld., za jeden mesec 1 gld. 40 kr. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 13 gld., za četrt leta 3 gld. 30 kr., za jeden mesec 1 gld. 10 kr. Za pošiljanje na dom računa se po 10 kr. za mesec, po 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele toliko več, kolikor poština znaša.

Za oznanila plačuje se od četiristopne petit-vrste po 6 kr., če se oznanilo jedenkrat tiska, po 5 kr., če se dvakrat, in po 4 kr., če se trikrat ali večkrat tiska. Dopisi naj se izvolijo frankirati. — Rokopisi se ne vračajo. Uredništvo in upravišstvo je v Ljubljani v Frana Kolmana hiši, „Gledališka stolba“. Upravištvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari.

Prof. Šuklje pa člen XIX.

—o.— Čuden ta člen XIX ti državnih osnovnih postav! Naučni minister baron Courad ga je dne 21. aprila 1880. leta v državnem zboru primerjal sfingi, devi tistej z levovim životom, „katera tiho počiva pred nami, v jedno mer na lici nam kazoč uljudno smehljanje, na ustnih pa molčeče odrekanje“. In ta primera se je gospodu naučnemu ministru posrečila jako dobro! Zlasti nam Slovencem kaže se ta člen XIX-ti kakor sfinga, ki nam s celo glavo prikimava, z ustnicami pa zanikava! Z okovi na rokah in nogah smo 1867. leta pozdravljali člen XIX-ti, smehljajočega se rešitelja, ki nam je obetal razvezati spono in varovati nam tudi v bodoče naše svobodno in enakopravno narodno življenje; vsak hip pa smo se tudi pozneje prav do današnjega dne zatekali temu členu v naročje, ker vsak hip se nam je razžalilo narodno našo zavest, se nam je motilo in zaviralo narodno delo, kateremu pa je za mogočno stražo stati obljubil člen XIX-ti! Ali vse vabeče in obetajoče smehljanje tega stražnika nam v dobi zatiranja ni pomagalo ničesar; v resnici bil je ta stražnik že ustvarjen tako, da s svojim branilom ganiti ni mogel in je s svojimi ustnimi molče le toliko povedal, da se njega nikomur bati ni treba! Taka prečudna zagonetka je še dandanes člen XIX-ti naših osnovnih postav narodom avstrijskim sploh, slovenskemu posebe. Vender pa nam je bil vsaj obetanja poln — do zadnjega časa.

Zadnji čas pa se je prof. Šuklje — ju posrečilo iz člena XIX-tega izluščiti vojsko, ki našemu narodnemu napredku naravnost protivo gre. Doslej smo s tem členom terjali in zagovarjali pravice, ki jih kot narod avstrijski imamo za svojo narodnost, za obstoj, razvoj in bodočnost te slovenske narodnosti — a deželni poslanec Šuklje nam je kazati jel, da nam ta člen XIX-ti ne brani, ostati pri starej, popačenosti; dalje, da nam ta člen prepoveduje, odpraviti stare napake, zanešene v učilnice, po Slovenskem, napake ki nam narodem ali vsaj za slovensko službovanje sposoben naraščaj vzgojiti ne pusté,

Člen XIX-ti je poslanec Šuklje v boj postavil za dovoljenje glasovitih 600 gold. nemško-

vzpodbujne nagrade: češ, pouk nemščine za teh 600 gld. je neobligaten, nihče ga poslušati ni dolžen ali prisiljen, zatorej tak sklep ne bi bil protiven členu XIX-temu. Ergo! Zna se, da je gospod poslanec imel še drugih razlogov za neobligatnih 600 gl., ker vender bi smešno bilo, dovoljevati nagrade za jezik samo za to, ker se tistega jezika učiti nikogar v deželi ne sili! Ali poudarili smo ono „ratio legis“ le za tega delj, da pokažemo zaslugo prof. Šuklje-ja, ki je nemščino v naši 96%-no slovenske deželi umel „opravičevati“ po členu XIX-tem, po istem členu, na kateri se že sedemnajsto leto od dne do dne sklicujemo, da hočemo slovensko našo narodnost ohraniti čisto! Pravico do čiste narodnosti daje nam člen XIX ti, in dognati Slovencem to pravico tudi za življenje, to je bil naroda našega program, in to je še dandanes. Narodnost odkruševati, v prah tlačiti, prepoveduje sicer omenjeni člen, a to je tedaj, če bi se to imelo goditi s silo, — narodnost pa pustiti popačeno, ali pačiti jo še na dalje brez sile, neobligatno; to se po členu XIX-tem sme, se sme v resnici! Po tej interpretaciji člena XIX-tega, naše „Magna Chartae“, nam torej priteka neobligatna germanizacija v deželo.

V drugič je prof. Šuklje člen XIX-ti proti slovenskemu napredku naperil v seji mestnega zbora Ljubljanskega dne 4. januarja, torej pred kratkim. Finančni odsek stavi je predlog, naj se do deželnega šolskega sveta odpošlje peticija, da se slovenščino kot obligaten predmet za vse učence uvede na Ljubljanske velike realke. Hitro se je oglašil odbornik Šuklje proti temu predlogu, češ da se z njim hoče Neslovencem na realki slovenščino usiliti, tako pa da bi se člen XIX-ti prelomil, a ob jednem tudi nevaren „praecedens“ ustvarjalo, katerega bodo protivniki gotovo prej ali slej porabljali proti našemu narodu. Ne da se tajiti, da je tak ugovor kolikor toliko utemeljen v črkah člena XIX-tega, ki prepoveduje siliti koga učiti se drugega deželnega jezika. Ali vender bi takega ugovora pričakovali prej od centralnega birokrata Dunajskega, nego od moža, ki naše razmere pozna, kateremu ni treba držati se mrtve črke v čudnem zakonu, in katerega je narod poveril, da zanj ustvarja „praecedense“ v smislu slovan-

skega splošnega napredka! Slovenskemu narodu je vender-le v Kranjske deželi gospodstvo odločeno in jezik slovenski, to hočemo, se ima jednako spoštovati in gojiti v koči na kmetih, kakor v palači glavnega mesta Kranjske dežele. Dokler ta misel ne prešine vseh rodoljubov, tako dolgo ne bomo uspešno delovali za slovenstva bodočnost. A to misel imajo iz polne moči gojiti in zastopati baš možje, katere je narod poslal v glavne svoje zastope. Ako se po tej čuvsti ne ravnamo v Kranjske deželi, kako bi to bilo možno v drugih slovenskih pokrajinah, kjer narodno delo hodi stokrat bolj trnjeva pota! Na to stališče pa, upamo, da je dandanes prispel vsaj izobrazenejši del slovenskega naroda. In s tega stališča se jako čudno vidi, da bi mladina, ki v glavnem mestu slovenske dežele realko pohaja, ne mogla biti siljena, učiti se slovenskega našega jezika! Ta prizor narodno srce, narodne časti polno, jako težko prenaša. Dalo se bi tukaj na pomoč klicati prvi odstavek člena XIX-tega, po katerem ima vsak narod sveto pravico, svojo narodnost in svoj jezik čuvati in gojiti. Ideali naši neso torej na pesek zidani, odplôve jih tudi ne odstavek tretji, da se namreč nikomur drugega deželnega jezika siliti ne sme! Ako je zakonodajstvo iz leta 1867. imelo resne misli, lahko si je tudi predočilo slučaj, kakršnega slovenski jezik ima z Ljubljansko realko. V duhu narodnostnega člena XIX-tega bi po naših mislih bilo, da se peščica tujcev na realki ukloni, tudi s silo ukloni narodnej po tem XIX-tem posvečenjej volji, ki sme terjati in ki terja, da se narodov jezik čuva in goji, drugače se pač slovenska narodnost razvijati ne more. Ako se je temu narodnemu, postavnemu duhu tako dolgo protivo delalo, in se je ustanovila nenaravna, za Slovence krivična razmera, je to smatrati le za posledice političnih atentatov od nemško-liberalne strani na slovenski narod in jezik njegov. Posledice teh političnih atentatov odpravljati je vsacemu slovenskemu narodnjaku sveta dolžnost; javni slovenski zastopi, zlasti merodajni, imajo v to svrhu povzdigniti glas, imajo terjati da se izpremembe izvrše, in naj te izpremembe tudi državne zakone zadenejo! „Praecedense“ je treba ustvarjati, ako hočemo kedaj priti naprej. In če imamo zavoljo

LISTEK.

Casnikarstvo in naši časniki.

(Dalje.)

Vse te drobne vesti v časopisih ugajajo veliki večini čitajočega občinstva, ne le po Slovenskem, ampak po vseh deželah in mej vsemi narodi. Strežejo nikdar nenasitljivej radovednosti. Tako je bilo, kot učeni zgodovinarji kažejo, že pri starodavnih Rimljanih. Njih „acta diurna“ so zlasti za dobe cesarjev posebno rada in obilo prijavljala take malenkosti, po katerih so, kot rečeno, Rimljani (in urbe sermonum avidi) posebno hlastno segali. Temu se ni čuditi, ker so politične stvari v njih bile kaj suhoparne (cesarski ukazi, starešinski sklepi in druge uradne naredbe) ali pa le malo mične, ker so ostri nadzorniki prepovedovali in iz njih odstranjevali vse, kar koli bi bilo gojilo in dražilo politično mišljenje in gibanje. Zato so morali le na kratko poročati o o raznih samostalnih nasvetih in govorih v starešinstvu; obširnejše le takrat, ko so ti govorili posebno godili sistemi samovoljne vlade. Na to pač misli Plinij mlajši v svojej pohvalnici („panegiricus“).

In tako so ravnali pozneje časopisi novega časa do današnjega dne.

Založniku ali izdajatelju je posebno mari za take drobne novice, ki pred vsem ugajajo občinstvu in je vabijo k obilnemu naročevanju; po tem ravno se polni žep njegov. Zato založniki lista, pravi denarni podjetniki vse store, da je njih list zmirom dobro založen z najnovejšimi drobnimi vestmi. Veliki časopisi v velikih mestih imajo za ta namen mnogo-brojno kopo raznovrstnih ljudij, ki jim take drobne stvari, časih zanimljive, časih pa popolnem nepotrebne in ničeve, znašajo od vseh strani. V tem oziru so v obče znani angležki „Penny a liners“, katero ime so tudi pri drugih narodih dobili jednaki tekači in poizvedovalci. Ti „Penny a liners“ nemajo določenega stalnega plačila, ampak to se jim od dne do dne ali od tedna do tedna odmerja po večji ali manjši množini skup znesenih novic. Mej temi neso le razni krajni dogodki (umori, samoumori, tatvine in druga hudodelstva, požari, razne nesreče in kar je one prej zaznamenane sodrge), ampak tudi krajša ali daljša poročila o obravnavah nižjih sodišč, zlasti policijskih sodišč. Za obravnavo pri višjih sodiščih pa imajo veliki časopisi posebne poročevalce, zlasti mlade pravnike. Po gostem, da

navadno se godi, da ti tekači in poizvedovalci ne služijo le jednemu časopisu, ampak več časopisom. V odstavku o kamnotiskanih dopisovalnicah je bilo že omenjeno, da so se po raznih zelo velikih mestih ustanovili celo zasebni zavodi (zasebna podjetja), ki od ure do ure, od dne do dne nabirajo razne drobne novice, ter je po kamnotiskanih dopisovalnicah prodajajo raznim tiskanim listom. Tako je na pr. na Dunaji več takih podjetij. Iz teh tudi izvira ona velika podobnost, pogostem popolna (besedna) enakost takih poročil v raznih dunajskih novinah, katere se čudi marsikateri pazljivi čitatelj (več časopisov); navadno misli, da je jeden list prepisal, ponatisnil novice iz drugega, ta zopet iz tretjega itd. To nikakor ne; golo podjetje je. Vse napake, ki iz takega podjetja na škodo čitajočemu občinstvu izvirajo, prepuščam nadaljnjemu razmišljevanju čestitih čitateľjev tega lista. Izdajatelju ali založniku tiskanege časopisa prihranjo mnogo stroškov, mučenim, lenim ali pa nespretnim urednikom pa mnogo premnogo dela, zlasti v zadnjem trenutku, ko je treba nadležnemu stavcu vse praznine v časopisu nagloma zamašiti. Vidim, kako se marsikateremu ureditelju slovenskih novin cedé sline po jednaki kamnotiskani dopisovalnici slovenski, a le ginete

pravičnega „praecedensa“ kedaj trpeti, s čemer nas prof. Šuklje strašiti hoče, onda naj se nam to zgodi, vsaj se prvokrat ne bo! Pravična pa je gotovo že sama na sebi probujenega naroda zahteva, da se v središču njegovih slovenskih bivališč slovenski jezik vsaj obligatno uči, a ta zahteva ima svojo oporo tudi v prvem odstavku večkrat omenjenega člena, kateremu se tretji odstavek v razmerah Ljubljanske realke mora umakniti, če nečemo, da je cela narodnostna pravica videz. Z mirno vestjo bi bil odbornik Šuklje že v smislu zakona finančnemu odseku lahko pritrjeval v onej zadevi; da tega ni storil, da je temveč s členom XIX-tim v roci nas tudi sedaj nazaj potiskaval, to imenujemo z najmilejšo obsodbo — tesnocrčnost!

Ali ne samo za slovenski program se je v mestnega zbora Ljubljanskega omenjene seji ustvaril proti izrečnej volji odborikov prof. Šuklje-ja in dra. Bleiweisa jako umesten „praecedens“, nego izreklo se je tedaj tudi javno mnenje avstrijskemu programu sploh v prid. Znano je, kako avstrijski Nemci javno in skrito čedalje bolj svoje kesanje kažejo zavoljo lapidarne državno osnovne določbe, da se nobeden človek v Avstriji k učenju drugega deželne jezika siliti ne sme. Sinovom in unukom ustavovernih poslancev prihaja dandanes že jako tesno pri srci, da so se v mladosti svoje mogli trdovratno in predsodno odpovedati učenju nemških jezikov. Vse službe so jim sedaj zaprte, v katerih se z zgolj nemščino izhajati ne more, in vse javne službe jim v Avstriji odtegnene ostanejo tako dolgo, dokler se bode silo pri učenju drugega deželne jezika smatralo za prestopok proti osebni svobodi mladeničev, ki si le s silo mogo pridobiti v Avstriji potrebno in zahtevano sposobnost za javno poslovanje v naši državi. Se ve da so si ustavoverci leta 1867. mislili: ča ira! ča ira! Ali ni šlo, ni se dalo za nemško uradništvo vzgojiti samo nemške narode. Avstrija — bit' če, bit' če za vse, a avstrijske jezike treba je znati! Za tega delj se je v pametnih nemških krogih že jelo zato razglasiti, da je treba člen XIX-ti deloma izpremeniti. Določiti je treba stvar tako, da bode učeča se mladež morala učiti se obeh deželnih jezikov. Potem do bode Avstrija avstrijsko uradništvo, in deželam bodo prav služili uradniki, deželnih jezikov dobro učeni. Po tem potihnejo tožbe zavoljo nenaravnega uradovanja, a tudi nemstvo se ne bode več čutilo zatirano in izpodirvano. Za taka Avstriji prikladna, da živo potrebna načela, ki se prej ali slej tudi v življenje izvesti morajo, izrekel se je mestni zbor Ljubljanski, in to je jako hvalevredno. Četudi se to načelo že jutri v zakon ne bode postavilo, za to načelo nič slabše ni. Prodreti pa bode moralo in dobilo bode tudi izraz v zakonu. Želeti torej tacih prav ni niti slabo niti protizakonito, akoravno se zadeti člen XIX-ti „per ora“ prof. Šuklje-ja žaljenega čuti!

Taka razmera se je tedaj pokazala mej prof. Šuklje-jem in členom XIX-tim osnovnih naših postav. Suče ga ta deželni poslanec in mestni odbornik proti nam, dasi smo zmiraj mislili, da vsaj člen XIX-ti v vsakej črki govori za nas, za slovenskega naroda napredek. Povedati moramo, da nam je po prof. Šuklje-ja tolmačenji člen XIX-ti še večja

sfiga in bi torej dobro bilo, da avstrijskim narodom čudna ta deva jame govoriti jasneje, kar je zaželel napredoljubni mestni zbor Ljubljanski, a ne prof. Šuklje, ki smo ga v časih neke danjih, sodeč ga po lastnih izjavah njegovih, šteli k napredoljubnim slovenskim rojakom. Povedati pa moramo tudi to, da birokratsko skrupuloznost na svetlo stavljati, se ne pravi še, politično ulogo igrati pri narodu, ki želi napredovati in hoče, da se mu pri tem vsaj od lastnih sinov ne stavijo nikakešne ovire!

Arlska železnica in Dolenjsko.

Z veseljem smo pozdravljali prvo izjavo zdanje vlade, ki je obljubila podpirati razvoj kmetijstva. Prepričali smo se, da ta obljuba ni bila prazna. Cela vrsta postav, deloma že sklenjenih, deloma predloženih nam je priča, da se vlada res trudi zanemarjeno kmetijstvo rešiti. Važen faktor kmetijskega napredka so pa železnice. Vso hvalo zasluži njeno prizadevanje, družbam oddane železnice v lastno oskrbnitvo prevzeti in nove železnice na državne stroške zidati, da bode mogoče vožnino odločevati. Zdanjej vladi mora se priznati tudi zasluga, da je v primerno kratkem času in kljub silnim težavam pridobila razne železnice v svojo last in da je z dozidanjem arlske železnice žitnim pridelkom pot odprla v Švico in Francosko. Vender bo ta železnica večinoma le Oggerski koristila; južne dežele našega cesarstva pa bodo še na slabšem, če se jim ne odpre pot v severne kraje, kamor gredo pridelki južnih krajev. Na južne dežele pa se vlada do zdaj ni ozirala. Vsled tega je vinoreja na Dolenjskem in Dolenjem Štajerskem v silni nevarnosti, da jo francoska konkurenca popolnem izpodkoplje.

Zdaj se še le čutijo nasledki velike napake, katere so zakrivali deloma inostranci, ki so ne poznaje naših razmer, našo prihodnost, naše blagostanje žrtvovali Ogrom, deloma državni poslanci, katere je slepa strast do slovanskega življa pritirala do lastne obremenbe, deloma pa nejednost udeležencev. Jeden teh nasledkov je ta, da se je Rudolfov železnici pot zaprla na hrvaško zemljo. Dokler se dolenjska železnica ne zgotovi, je prve proga pretrgana; ona se ne more vrstiti z južno železnico in tudi državi ne donasati dohodkov. Vsled mnogoštevilnih peticij je sicer ministerstvo l. 1872 odposlalo komisijo na Dolenjsko, da pregleda razne načrte za železnico iz Ljubljane do Karlovca oziroma do Ogulina. Povabljeni so bili tudi nekateri oggerski državniki, da se udeležijo pregledovanja; a oni so odgovorili, da jih pregledovanje takih načrtov nikakor ne zanima.

Vedoč, da iz te moke ne bo kruha, prišla je komisija na Dolenjsko ter je našla, da interese niso složni, ker se nekateri poganjajo za progo poleg Teniče, drugi za progo poleg Krke.

Ostalo je vse pri starem. Celih dvanajst let zastoj pričakuje 170.000 prebivalcev rešitev tega vprašanja in kakor vse kaže, tudi že zdaj veje mrzla sapa iz Dunaja. Nad 40 graščin, od katerih znaša letni davek poprek za vsako 800 gld., ne more svojih pridelkov spečati. Kraj v katerem je več ko 6000 oralov vinogradov, na katerih se pridelava 20 do 24 tisoč avstrijskih veder vina na leto, je odcepljen od železničnega prometa. Ali je čuda, da

se graščine razkosavajo, in po jako nizki ceni deloma inostrancem prodajajo, da se mej kmečkim ljudstvom širi revščina, da ni nikakega napredka, razmerno malo prometa, da se vsako leto izseljuje izdatni del prebivalcev v Ameriko, da po celih vaseh še kruha zmanjkuje?

Mi ne dvomimo, da ima vlada dobro voljo in da želi opravičeni želji Dolenjcev po železnici ustreči; mi priznamo, da je vsled velikanskih stroškov arlske železnice le malo za druge železnice ostajalo in da je oggerska vlada zavira zvezo s Karlovcem; a če ni mogoče te zveze doseči, naj se za zdaj izpelje železnica vsaj do Novegamesta, kar bi utegnulo tudi v slučaju kake vojne državi mnogo koristiti; kar se zdaj napravi, pozneje ni treba. Arlska železnica je gotova, in s tem je velika ovira odpadla. Za odpravo druge ovire je pa zdaj, ko Ogri moledvajo za pokrajine, ki jim po zgodovinskem pravu nikakor ne gredo, naj lepša prilika.

Politični razgled.

Notranje dežele.

V Ljubljani 23. januarja.

V včerajšnji seji državnega zbora odgovoril je pravosodni minister Pražak na interpelacijo dr. Rechbauerja zaradi sodnijskega adjunkta Rothscheda tako le: „Na neko meni došlo ovadbo, da se je adjunkt okrajne sodnijske v Šmarji pri ustavnoljubni krajne skupine nemškega šolskega društva na čuden način udeleževal, naznanil mi je predsednik višje deželne sodnije po pozvedbah, ki so se zaradi tega vršile, da je to res bilo, ter sta adjunkta pri tej priložnosti izobesila črna-rudeče-zlate zastave, imela govore in Rothschedi prevzel celo načelstvo nove krajne skupine. Predsednik višje deželne sodnije mu je nadalje poročil, da je te poizvedbe predložil disciplinarnemu senatu, a ta ni našel nikakega uzroka, da bi se zaradi tega disciplinarno postopalo. S tem sklepom bilo je sicer odločeno da adjunkt ni zakrivil nikakega prestopka proti svoji dolžnosti, kateri bi se mogel disciplinarno kaznovati. Pravosodno vprava se pa mora ozirati na to, ali in koliko bi obnašanje tega adjunkta, zlasti pa njegovo načelstvo krajne skupine moglo z ozirom na narodnostne razmere Šmarijskega okraja imeti slab vpliv na pravosodje zlasti pa zaupanje prebivalstva v sodnijske uradnike; kajti po § 47 zakona z dne 3. maja 1853 mora vsak sodnijski uradnik tudi znanj svojega urada opuščati vse, kar bi moglo manjšati zaupanje v njegova sodnijska opravila, tedaj se mora po tem tudi ravnati pri udeleževanju društev, naj bodo politična ali ne. Ker pa mesto načelnništvo društva, katero služi narodnim namenom, kaže odločno pristranost za ta namen in pri uradniku okrajne sodnije, kateri v svojem poklicu pride v dotiko s prebivalstvom vsega okraja, kjer večina prebivalstva pripada k drugej narodnosti (okraj Šmarijski šteje 18,100 Slovencev in 45 Nemcev) in more to pomajšati zaupanje prebivalstva v nepristranost uradnika, zato sem jaz, ker je moja dolžnost skrbeti za ohranjanje zaupanja v sodnijska dela, po § 42 disciplinarnih postav s posebnim ukazom opomnil adjunkta Rothschedla, da se z ozirom na posebne narodnostne razmere Šmarijskega okraja načelnništvo krajne skupine nikakor ne vjema s sodnijskim poklicem, in zahteval sem, da je odloži. Iz tega lahko izprevidijo interpelanti, da ta naredba nikakor ne nasprotuje nezavisnosti sodnikov, ki jim je zajamčena v državnih osnovnih zakonih in tudi ne njihove samostojnosti, tem manj ker dotični adjunkt ne pripada samostojnim sodnikom a le k pomožnim uradnikom, da se tudi pravica udeležitve pri društvih

in koprinite še dalje po nji, — v blagor čitateljstvu slovenskih časopisov!

V malih mestih in pri malih slovenskih razmerah se ne morejo ustanoviti taka podjetja. Časopisi sami si morajo priskrbljevati potrebnega in primernega gradiva. Zato razni časnikarji ne posnemajo le vsakdanje naše navade, ko pri vsakej priliki povprašujejo, kaj je novega? Novice, razne novice so jim neprecenljive urednosti. Po vsem tudi sprevidi vsak, koliko ustreže ureditelju in časopisu, če mu nagloma poroča vse drobne dogodbe. Natančna, ne nadrobna, ampak resnična in vestna, če še toliko kratka naj bodo taka poročila podrobnih stvari. Izmišljeni pristavki časih mnogo škodujejo, posamičnike celo v škodo pripravljajo. Kot sploh pri časnikarstvu, bi tudi pri teh kratkih poročilih morala biti vestna resnicoljubnost najiminenitnejša lastnost poročevalcu.

Tudi „Slovenski Narod“ ima svojega „Peny a linersa“, ki ga razmerno kaj pridno zaklada z raznovrstnimi novicami in dogodbicami našega mesta. „Slovenec“, drugi naš dnevnik, ni bil za ta predel doslej jednako preskrbljen. Povečan in od slavne vlade podpiran, bode pa za naprej gotovo najel za ta oddelek posebnega poizvedovalca.

Kako je pri drugih listih mej nami in v drugih slovenskih mestih v rečenem oziru, pač posebej ni treba navajati. Gotovo zadostuje opomba, da so vsa ta mesta razmerno mala, da se ljudje po večem mej seboj poznajo kot piščeta jedne in iste kolkje in da dotični ureditelj časopisa ali pa njegov sodelavec za tednik brez posebnih težav zbira vse drobne novice dotičnega kraja. Trst je res skoro petkrat več od Ljubljane, a „Edinosti“, — če prav dvakrat v tednu izhajajoč, — ta predel gotovo ne dela nobene sitnosti, ker ima bogati Trst več dnevnikov in mej njimi celó dva taka („Piccolo“ in „Šalobarda“ ali kako mi jo je že prijatelj imenoval,) ki svoje čitatelje po večem le z drobnimi novicami pitata. Jednako je z malimi novicami iz dotične pokrajine, le da jih tudi blagi prijatelji uredništva večinoma radi pošiljajo na lastne stroške. Kljub temu se pa sem ter tje ravno te kratke novice in drobtinice kaj rače izposojujejo iz lista do lista. Navadna tatvina, ko hitro ni novici pristavljena izvirna „tvrda.“ In po večem je uredniški tat ali tako neumen in nesramen ali pa toli len, da uzma kar po besedah in v svojem listku za lastno blago prodaja. Kateri slovenski časopis po gostem tako ravna, vedel bode že sam najbolje.

Pri tej priliki moram ožigosati tudi postopanje nekega uradnega lista, ki v svojih dnevnik novicah redoma prinaša jako obširne popise pogrebnih sprevodov in z neko čudovito temeljitostjo našteva vse dostojanstvenike in količkaj znane gospe, ki so se udeležili sprevoda. Ta list se navadno ne zadovoljuje s stereotipnim „Bog lonaj pogrebi!“ temveč drugi dan z matematično gotovostjo pošlje žalujočej rodbini dotični izvod lista s svojo vizitko, češ, glej, kako lepo sem pisal o vas bodite tedaj tako previdni in sezite lepo v žep. To je „Entrepris de pompes funebres št. II.“

Jednako se ravna pri popisu tega ali onega plesa in raznih toalet. Gospé in gospice, ki so se odlikovale po okusnej in elegantnej opravi, našteje so navadno vse po imenih, z nekaterimi laskavami priimki. V drugi dan po plesu pa dobivajo navadno poleg krojaškega ali šiviljinega tudi račun dotičnega preskrbnega ureditelja, ki si misli: „Non olet!“ In taki popisi pogrebov, porok, plesov, toalet itd. donasajo dotičnemu spisovatelju po 10 — 20 in več forintov. Iz tega se more tolmačiti, zakaj so jednaki popisi tako vestni in natančni!

Tako imenovano „revolverpresse“ lačnih in nevestnih urednikov in pisunov omenil sem bil

ni kratila, ker se mu je samo prepovedalo biti načelnik, ne pa društvenik, da se je z adjunktom pri- zanesljivo ravnslo, kajti jaz bi ga bil mogel pre- staviti po administrativnem potu. In jaz izjavim, da bodem v podobnih slučajih, brez ozira na to, kake narodne namene zasleduje društvo, jednako ravnal.

Jezikovna debata se sicer še ni pričela pa vender se je to vprašanje že precej zjasnilo. Vsi nemški konservativci razen Lienbacherjeve trojice bodo glasovali proti predlogu, ravno tako tudi vlada. Coroninijev klub se še ni odločil, a sliši se, da Ita- lijani nikakor neso voljni glasovati za Wurmbrandov predlog, Rusini so pa baje vneti zanj, in to iz sov- raštva do Poljakov. Misli se, da bode desnica brez Coroninijevega kluba imela 7 glasov večine. Posa- mični klubi so že določili govornike pri generalnej debati. Iz českega kluba bodo govorili proti Wurm- brandovemu predlogu: dr. Rieger, grof Henrik Clam, dr. Matuš, Tonner, Samec, Adamek in baron Nad- herny: proti Herbštovemu pa: dr. Trojan, dr. Jansa, dr. Mezničnik in dr. Fanderlik. Iz poljskega kluba bodo govorili pri jezikovnej debati: dr. Grocholski, Javorski, Hausner in dr. Madejski. Generalni go- vornik desnice bode baje Poljak Hausner.

Na Hrvaškem je velika nevolja zaradi zaključnja sabora. Vsi časniki se bavijo s tem. „Narodne Novine“ mislijo, da se je zato zaključil, ker je njega delovanje bilo popolnem brezplodno in polno škandalov, kakeršnih še ni bilo v nobenem evropskem parlamentu. „Požor“ misli, da se je sa- bor zaključil zaradi Ivičevega predloga, da se sa- boru predlože vsa dopisovanja, ki so se menjale mej centralno in deželno vladno zaradi dvojezičnih grbov. Ta dopisovanja odločila so prepis mej Pejačevićem in Szapary-jem, ter bi dokazala, da je poslednji v državnem zboru se napak izrazil. „Sloboda“ pa pravi, da je večina zakrivila vse skandale. Zaključenje sabora pa ne more prinesiti večje nesreče, nego je bila sedanja. Sicer pa priporoča ta list previdnost in pametno postopanje, ker gospodje iz večine bodo tudi zunaj sabora sejali zmešnjavo. — Državna pravdnikstva so neki dobila ukaz, ostro postopati s hrvaškimi časopisi.

Vnanje države.

Ruski minister Giers je včeraj dopoldne odšel z Dunaja in vrnil se v Petrograd. Bil je z bivanjem na Dunaji, zlasti pa s prijaznim vzpreje- mom jako zadovoljen. Rekel je neki, da odhaja z Dunaja s hvaležnostjo in prijaznostjo. Jeli imel Giers kako diplomatično misljo na Dunaji, se še ne vé. Nek članek v „Münchener Allgemeine Zeitung“ vé povedati, da je Giers imel se dogovoriti o ob- čini in nasprotnih interesih Avstrije in Rusije na vzhodu, zlasti pa o državah, katerim je dal Berolin- ski kongres samostojnost, in o mejnih sosedih, ka- teri so se Avstriji bolj približali. Ta list naglaša, da so podlaga tem dogovorom brez dvojbe bili do- govori v Berlinu in Friedrichsruhe. Tedaj se je za- čelo zblizovanje mej Nemtijo in Rusijo, in načejati se smemo, da so Dunajska dogovarjanja ravno tako z nova oživila dobre odnose mej Rusijo in Av- strijo. To zblizanje obeh srednjeevropskih cesarstev z veliko vzhodno državo je novo poročstvo za obra- nenje miru.

Črnogorski knez Nikita je neki poklical 4000 mož pod orožje, da zasedejo Gusinje, katero ozemlje se ima odstopiti Črnejgori in katerega ma- homedansko prebivalstvo se misli temu ustavljati.

Bolgarska konservativna ministra Načević in Stojilov odstopila sta neki na zahtevanje ruskega poslanika Jonina, ker ta neki drugače ni hotel pod- pirati ministerstva.

Italijanska zbornica se je včeraj zopet sešla. Minister vnanjih zadev predložil je načrt za- kona o podaljšanju evropskega sodništva v Egiptu za pet let. Ob enem je predložil zbornici rezultate tega sodništva. Danes bode pa predložil predlog o odpravi konsulske jurisdikcije v Tunisu.

že na nekem drugem mestu, morebiti na napačnem mestu; a blagi čitatelji dobro vedo, da ti drobni podlistki nima jo biti bog ve kako natančno razmer- jeni in sistematično uravnani; ti podlistki so le neki Pall-mall v slovenskem časnikarstvu, ali če vam je ljubše in nežniše neki Pick-nick, baje ne ravno posebno slasten, ker se nekaterim možem in mo- žiceljem zde silno zoperni ter jim celo hudo prese- dajo. A okužne rane razkrivati in obrezovati, bolniku nikdar ne ugaja; treba pa je tega, če mu zdravnik hoče rane zaceliti in mu ohraniti življenje. Ravno v tem predalu kratkih novic in podrobnosti po večem nespodobno in samopašno rogovili nevestni časnikar s puško v roci, ter jo namerja sedaj na tega, sedaj na onega zasebnika ali v javnosti delujočega moža kričeč: poštenost ali denarjev! Namen pod- listkarju ni to stroko tukaj na dalje obravnavati, če prav bi vedel mnogo jako mičnega povedati. Hvala Bogu, da se to razuzdano rojenje še ni ugneznilo v sloven- sko časopisje! Slovenci smo ubogi narod. Le v jednom slovenskem časopisu se časih prikažejo take grde muhe, a podoba je, da nevestni urednik le straši v javnem življenju delujoče može, ker ti neprestano pobijajo lažnjivo in narodu škodljivo politiko nje-

Francoska zbornica je vzprejela predvčeraj načrt, da se Pariška policija podredi ministerstvu notranjih zadev, z večino 71 glasov. Nek članek tega načrta škoduje policijskim agentom v oskrbi v starosti. Zato je v policijskih krogih ta načrt vzbudil veliko nevoljo in žugajo že s strike.

Turški agenti hodijo po **Grškej** odstopljenih krajih in nagovarjajo mahomedance, da se izselijo do bodoče pomladi, ko je poslednji obrok, določen za izselitev. Trosijo razne laži, kakor: da pride neki turški parobrod v Volo, da zastoj odpelje izseljence, da je turškim konsulom naročeno brez takse izda- vati potne liste, da pa po določenem obroku pri- dejo grške ladje, ki bodo zabranile vsako izseljenje.

Po poročilih iz Carigrada je turška vlada te- legrafično naročila svojemu poslaniku v Londonu, Masurus-paši, da naj prične z angleško vlado do- govarjanja zaradi **Egipta**. Ta korak je prouzročil sklep, da se izprazne Sudan, kar je sklenila angle- ška vlada, ne zmenivši se za Turčijo.

Domače stvari.

— (Obrtnim nadzornikom) za Štajersko, Kranjsko, Primorsko in Dalmacijo imenovan je g. dr. K. Pogatschnigg. Tako vsaj čitamo v nekaterih listih. Več o tem, ko dobimo uradno naznanilo.

— (Pohvalno dekrete) dobila sta gg. Mi- chael Avsec, c. kr. poštar in Ivan Lapajne, vodja meščanske šole in c. kr. okrajni šolski nad- zornik na Krškem za izredno delovanje in pospeše- vanje poštnih hranilnic.

— (Prihodnji Sokolski „jour-fixe“) bode v soboto 26. dan januarja ob 8. uri zvečer v Šrajnerjevej pivarni na sv. Petra cesti. Program, katerega priobčimo v petek, bode raznovrsten in jako zanimljiv, za kar sta nam porok že iz predzad- njega „jour-flxa“ znana reditelja Sokola S. Magolč in J. Pavšek.

— (Iz Šmarija) se nam piše: Kljube hudej agitaciji tukajšnjih diurnistov in njihovega gospoda bili so 22. t. m. sami narodni volilni možje (7) vo- ljeni za občino Šmarsko okolico. Občine Sv. Vid, Ponikva (6), Sladka Gora volile so same narodne volilne može. V Sv. Lenartskem okraji vo- lile so narodno občine: Gastarajn spodnji, Co- gentinci, Smolinci, Porčič gornji in spodnji, Pronkova, Šetarjeva, Žerjavce spodnje.

— (Iz Slovenskih Goric) se nam piše v 22. dan t. m.: Naznanjam vam, da je pri volitvi volilnih mož pri Sv. Barbari v Slovenskih Goricah okrajni glavar barou Hain zabranil, da se ni naš občespoštovani gospod kaplan Marko Črnko izvolil, z motivacijo, da še ni 30 let star. Tudi drugemu posestniku in občinskemu odborniku (pri Sv. Barbari) je iz ravno tistega razloga odrekel pravico izvolje- nim biti. Kljube temu bodo vsi drugi izvoljeni vo- lilni možje glasovali za slovenskega kandidata Boži- dara Raiča.

— (Pritožbe) nam dobajajo, da imajo pro- dajalci premoga jako slabo vago. Imenovala sta se nam dva teh podjetnikov, ki baje ravnata nepošteno in to po naslednjem načinu: Vreče, katere kupijo stranke v 2. ali v 3. nadstropji stanujejo, imajo po 10 celo po 15 kilo manj, nego bi morale imeti. Dotični prodajalec premoga si misli, v 2. ali 3. nad- stropji itak ni nobene vage, a da bi nosili težko vrečo v prvo nadstropje ali v pritlešne prostore na tehtnico nazaj, to si bode vsakdo dvakrat premislil. Od jednega teh gospodov se nam pripoveduje, da

govega malovrednega lista. V stoterih ozirih na- pačno postopanje dela temu listu „teško stanje“: iz tega se bode le rešil, ko bode predrugačil svoje ravnanje; in temu je skrajni čas, tembolj, ker je glasilo političnega društva in čudim se, da društve- niki puste list uredniku zlorabiti za njegove zasebne namene, za njegov zasebni gnjev. Ostro prepovedati bi mu morali tako ravnanje, ker vse napake zade- vajo potem tudi društvo. To je neko razmerje, ka- tere škodljive napake bi imel Slovincem na drobno pojasniti; pa za tako pojasnovanje ni tukaj pri- mernega mesta. A čitatelji vseh političnih društev, ki imajo posebna glasila — svoje časopise, naj vse- stransko premislijo zaznamenovano napačno raz- merje in brezizjemno bodo pritegnili mojim besedam.

„Molčanje lepo res je, modro delo,
Ki misli: kar ne peče te, ne gasi!
Z njim človek sitnosti ne nakopa si,
Celo koristi svoje bo imelo.

A vendar, bratje! meni bi se zdelo:
Molčali smo dovolj, — prišli so časi,
Da jasna, krepka se beseda zglesi,
Ki reče: To je črno, to je belo!“

(Dunajski soneti.)

(Dalje prih.)

sam polni vreče in da ne sme nihče biti prisoten, kadar ima on s tehtnico opraviti. Za sedaj naj za- dostuje ta opomin. Ko bi pa to ne pomagalo, bo- demo morali govoriti jasneje.

— („Slovenski čebelar in sadjere- jec“) Tega glasila čebelarskega in sadjerejskega društva za kranjsko izšla je družega tečaja prva številka. Vsebina: Kakšni naj bodo panji. — Kako se vzgojujejo vrbe za pletenje? — Nekoliko o do- mači vporabi medu in voska. — Sredstva zoper nerodovitnost sadnega drevja. — Izreza mladib sadnih dreves. — Gospodarske raznoterosti. Kot prilogo ima lepe barvane podobe treh vrst izvrstnih hrušek. Take podobe bode večkrat prinašal. — Ta list iz- haja jedenkrat na mesec. Društveniki dobivajo ga brezplačno, za neude pa stane za vse leto 1 gl. 30 kr. Letnina za ude znaša samo 1 gld. Mi ta strogo strokovnjaški list prav toplo priporočamo. Naročuje se v Klein in Kovačevej tiskarni v Ljubljani in pri gosp. O Homanu v Radovljici. Predsednik društvu je g. Janez Modic na Jesenicah.

— (Mestni zbor Varaždinski) je v svojej seji dne 15. t. m. z vsemi proti 3 glasom ukrenil, da se mestno gledališče načeloma ne sme več oddati Nemcem.

— (Zanimljiva kazenska pravda.) Pod tem naslovom prijavlja „Südt. Post“ senzačen slu- čaj izpred sodnije, ki čudno osvetljuje naše pravno razmere, in da marsikaj misliti. Slučaj je ta: C. kr. okrajna sodnija v Slovenjem Gradci je v 13. dan septembra 1880 mestnega stražmeštra Josipa Lesko- šeka zaradi prestopka proti varnosti časti po § 496 k. z. obsodila v globo 10 gld., kjer je bil razžalil meščana in posestnika Janeza Hauka. Ta obsodba opirala se je na izpovedbe prič Jos. Pura in Mihe Pušnika. Za priziv obsojenega Leskošeka je c. kr. okrožna sodnija v Celji to sodbo potrdila. — A. J. Leskošek ni miroval, temveč poklical je Pura, ki je zidar v Starem trgu, in mu tako dolgo prigo- varjal, da pri obravnavi 13. septembra ni resnice govoril, da je naposled Pur to sam verjel. Lesko- šek je na to poklical dva meščana, in vpričo njih napravil zapisnik s Purom, v katerem slednji priznava, da je pred sodnijo neresnico govoril in da ga je Janez Hauke k temu zapeljal. — Leskošek je ta zapisnik preložil sodnji in proti Janezu Hauku napravil kazensko ovadbo zaradi goljufije, ker je prič Josipa Pura zapeljal k krivej izpovedbi pred sodnijo. — Opomniti je treba, da je Janez Hauke Slovenec in da ga kot tacega Slo- venjograški nemškutarji, kakor tudi mestni stražme- ster Leskošek črté. — Pri prvem zaslisanju izjavil je Pur pred sodnijo, da je po Leskošku sestavljeni zapisnik neresničen, da ga je Josip Leskovšek k tej izpovedbi prisilil. Zaradi tega morala se je preiskava proti Hauku ustaviti. A Leskošek ki se hotel ma- ščevati, uložil je drugo ovadbo, in ko so Pura zopet zaslisahali, izjavil se je, da ga je Hauke zares premotil in zapeljal k krivej izpovedbi. Na podlagi te izpovedbe in nekaterih drugih momentov bil je Hauke pri obrav- navi v 3 dan septembra 1881 pred c. kr. okrožno sod- nijo v Celji obsojen na petletno ječo, poostreno s postom vsaki četrtri dan in v povrnitev stroškov. Njegovo ničnosti pritožbo zavrglo je najvišje sodišče in J. Hauke dobil je nalog, naj v 20. dan aprila 1882 nastopi svojo kazen. Mej tem je Haukova žena žalosti umrla, Hauk sam pa je tako nevarno obolel, da se je nastop kazni moral odložiti. Ta žalostni izid pravde pa je razvnel prebivalstvo in od več strani čulo se je, da je Hauke po nedolžnem obso- jen in da je Leskovšek Pura zapeljal, da je krivo pričal. Več prič se je ponujalo to dokazati in jedna priča se je celo izrazila, da že vrabci na strehah po Slovenjem Gradci čivkajo, da je Hauke političen mučenik. Haukov zagovornik nabral je vse to gra- divo in vse dokaze Haukove nedolžnosti in na njih podlagi prosil pri c. kr. okrožnej sodnji v Celji naj se kazensko postopanje na novo začne. A ta prošnja se je zavrnila brez vsacega po- izvedovanja. — Na uloženo pritožbo dala je nadsodnija v Gradci okrožnej sodnji v Celji nalog, naj ta slučaj natančno preišče in potem še le ukrene, se li ima kazensko postopanje na novo začeti. Okrožna sodnija v Celji je tako storila in v 15. dan maja 1883 spoznala: Da se prošnji, naj se kazensko postopanje na novo začne, ne more ustreči. V devet pol obsežnem utemelje- vanji se sicer konstatuje, da je Josip Pur večkrat in pred mnogimi pričami se izrekel, da je Leskošek tako vanj silil in mu prigovarjal, da je bil ves zme- šan. Leskošek in drugi gospodje da so mu v občin-

ske pisarni pretili z veliko kaznijo, na drugo stran pa so mu obljubovali, da bode boljše zanj, če bode izpovedal proti Hauku itd. A vse to ni moglo preveriti okrožne sodnije, da je Hauke nedolžen. — Proti temu odloku napravila se je pritožba in c. kr. nadsodnija v Gradci je in merito iz istih razlogov, po katerih je okrožna sodnija v Celji prošnjo odbila, spoznala, da naj se kazensko postopanje na novo začne. Ob enem pa je nadsodnija v Gradci, akoravno Hauke tega niti prosil ni, da ima to kazensko stvar namesto okrožne sodnije Celjske nadaljevati c. kr. deželna sodnija v Celovci. — C. kr. deželna sodnija v Celovci je prevzeto preiskavo dala popolniti po okrajnej sodnji Slovenjegraške in je naposled Janezu Hauku dostavila dekret, da je proti njemu pričeta preiskava zaradi zločina goljufije ustavljena. — Tako je deželna sodnija v Celovci popravila justični umor okrožne sodnije v Celji.

— (Vabilo k veselici,) katero priredi narodna čitalnica v Škofji Loki dne 27. januarja t. l. — Vspored: 1. Knitl: „Žezulinka“, moški zbor. — 2. Mendelssohn: „Kako bi izrazil ljubezen“, dvo-spev. — 3. A. Hajdrih: „Deklica“, četverspev. — 4. F. S. Vilhar: „Mornar“, bariton solo. — 5. M. Vilhar: „Perice“, moški zbor. — Šolski nadzornik. Vesela igra v jednom dejanji. — Ples. — Vstopnina: Udje prosti; neudje 30 kr., z družno 60 kr. — Začetek ob 1/2 8. uri zvečer.

— (Ženski oddelek delavskega podpornega društva v Trstu) pod pokroviteljstvom Nj. vis. cesarjeviča Rudolfa priredi v nedeljo dne 27. januarja t. l. maskarado v zgornji dvorani gostilne „pri zelenem hribu“ (Monte verde). Svirala bode veteranska godba pod vodstvom kapelnika g. Riederja. Ustopnina 50 kr. za vsako osobo. Začetek ob 7. uri zvečer; denarnica se odpre že ob 6. uri.

— (Razpisano je notarsko mesto) v Kranji. Prošnje v štirih tednih na c. kr. notarsko zbornico za Kranjsko.

Telegrami „Slovenskemu Narodu“:

Dunaj 23. januarja. Cesar je danes dopoldne ob 10. uri Tiszo zopet vzprejel. Slednji se vrne danes popoldne domov.

Budimpešta 23. januarja. Postava o mešanih zakonih bode se baje umaknila. Večini se bode prepustilo, da ukrene primerno obliko.

Dunaj 22. januarja. Bankir Eisert, žrtev roparskega napada v Mariahilferstrasse, je po noči umrl. Tudi za mladega Eiserta ni več upanja.

Cetinje 22. januarja. Albanci prodrli so na črnogorsko zemljo. Vojni minister Plamenac odposlal je tri batalijone z Rjeke v Podgorico.

Razne vesti.

* (Vojaške ženitnine kavcije.) Vojno ministerstvo neki misli povišati ženitnine kavcije častnikov. Pri dolocitvi visokosti kavcije se nadalje ne bode več oziralo na starost kakor dozdaj, temveč samo na čin. Zahtevalo se bode neki od poročnika 30.000 gold., nadporočnika 24.000 gold., stotnika 15.000 gld., majorja in podpolkovnika 12.000 gld., polkovnikom in generalom se bode pa dovoljevalo ženiti brez kavcije.

* (Franco-Ruse) imenuje se nov tednik ki je začel izhajati v Parizu v ruskem in francoskem jeziku. Svrha temu tedniku je učvrstiti prijateljske odnose med Rusijo in Francijo. Izdajajo ga Francozi in v Parizu živeči Rusi. Uvodni članek v prvi številki pisan je v ruščini.

Tujci:

dne 22. januarja.

Pri kalici: Nagloš z Dunaja. — plem. John iz Pulja. — Löwy z Dunaja. — Deutsch iz Ogerskega. — Globočnik iz Železnikov. — Chauerin iz Francoskega. — Besta z Dunaja.

Meteorološko poročilo.

Dan	Čas opa-zovanja	Stanje barometra v mm.	Tem-peratura	Ve-trovi	Nebo	Mo-krina v mm.
22. jan.	7. jutraj	749.47 mm.	— 7.0°C	brezv.	megla	0.00 mm.
	2. pop.	746.97 mm.	— 1.2°C	sl. zah.	jas.	
	9. zvečer	745.26 mm.	— 5.0°C	sl. jz.	jas.	snega.

Srednja temperatura — 4.4°, za 2.4° pod normalom.

Izdatelj in odgovorni urednik Makso Armich.

Tržne cene v Ljubljani

dne 23. januarja t. l.

	gld.	kr.
Pšenica, hektoliter	7	96
Rež,	5	36
Ječmen	4	71
Oves,	2	92
Ajda,	5	20
Proso,	5	53
Koruz,	5	40
Leča	9	—
Grah	9	—
Fižol	10	—
Krompir, 100 kilogramov	2	86
Maslo, kilogram	—	95
Mast,	—	86
Speh frišen	—	60
„ poven,	—	74
Surovo maslo,	—	85
Jajca, jedno	—	3
Mleko, liter	—	8
Goveje meso, kilogram	—	60
Telečje	—	56
Svinjsko	—	52
Koštunovo	—	38
Kokoš	—	50
Golob	—	18
Seno, 100 kilogramov	2	23
Slama,	2	5
Drva trda, 4 kv. metre	7	30
„ mehka, „	4	70

Dunajska borza

dne 23. januarja t. l.

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Papirna renta	79 gld.	95	kr.
Srebrna renta	80	40	—
Zlata renta	100	25	—
5% marcna renta	94	90	—
Akcije narodne banke	846	—	—
Kreditne akcije	305	10	—
London	21	25	—
Srebro	—	56	—
Napol.	—	71	—
C. kr. cekini	—	40	—
Nemške marke	9	40	—
4% državne srečke iz l. 1854	250 gld.	123	75
Državne srečke iz l. 1864	100 gld.	169	40
4% avstr. zlata renta, davka prosta	100	25	—
Ogrska zlata renta 6%	121	50	—
„ papirna renta 5%	89	15	—
5% štajerske zemljišč. od. ez. oblig.	86	95	—
Dunava reg. srečke 5%	100 gld.	115	—
Zemlj. obč. avstr. 4 1/2% zlati zast. listi	119	75	—
Prior. oblig. Elizabetine zapad. železnice	105	40	—
Prior. oblig. Ferdinandove sev. železnice	104	75	—
Kreditne srečke	100 gld.	170	—
Rudolfove srečke	10	20	—
Akcije anglo-avstr. banke	120	116	50
Tramway-društ. velj.	170 gld. a. v.	228	90

Zahvala.

Vsem onim čestitim in dragim svojim znan-cem in prijateljem, ki so 22. dne t. m. spremili na pokopališče najino nepozabljivo mater

MARIJO,

in takisto tudi za poklonjene vence, izreka v svo-jem in sesterinem imenu najtoplejšo zahvalo

Jos. Cimperman,

(62)

pisatelj.

V Ljubljani, dne 23. januarja 1884.

Večja in manjša

oprava za špecerijsko prodajalnico

proda se po jako nizkeji ceni. — Podrobneje izve se pri opravištvu „Slov. Naroda“.

(50—3)

Praktikanta

iz dobre hiše, kateri je dovršil spodnji gimnazij ali spodnjo realko in ki je zmožen slovenskega in nemškega jezika, išče slovenska tvečka v Trstu.

Penudbe naj se pošiljajo pod naslovom: P. S. poste restante v Trstu.

(60—1)

Iščem kanclista,

popolnem zmožnega slovenskega in nemškega jezika v go-voru in pisavi; dotičnik mora biti tudi stenograf.

(58—2)

Dr. A. Mosche.

Št. 1282.

(61—1)

Dražba

zaradi oddaje stavbenega in rezanega lesa za po-trebščine mestne občine Ljubljanske vršila se bode pri mestnem magistratu v 28. dan januarja t. l. ob 10. uri dopoldne. Dotične pogoje more vsakdo v navadnih uradnih urah v prostorih mest-nega stavbenega urada pregledati.

Mestni magistrat v Ljubljani,

v 22. dan januarja 1884.

Za župana: Perona.

Lovski pes,

brak, mlad, bele dlake, ušesa nekoliko rumeno-rujava, na jedni strani vrhu reber najhno, na drugi strani pri repu nekoliko večjo rumeno-rujavkasto progo, vrh desnega stegna na ledji ima v dlaki izrezano črko M, se je izgubil.

Kdor zve zanj, naj ga pripelje ali pa poroča žu-panu v Gorenjem Logateci, zato dobi pa primerno nagrado.

(57—3)

Umetne

(32—3)

zobe in zobovja

ustavlja po najnovejšem amerikan-skem načinu brez vsakih bolečin ter opravlja plombovanja in vse zobne operacije

zobozdravnik A. Paichel,

poleg Hradskega mostu, I. nadstropje.

Priznana nepokvarjena, izvrstne

voščene sveče

izdelujejo

(652—24)

P. & R. Seemann v Ljubljani.

V „NARODNI TISKARNI“

v Ljubljani

je izšel in se dobiva Turgenjeva roman: NOV. Preložil M. Maloverh. Ml. 8°, 32 pol. Cena 70 kr.

Za znižano ceno

se morejo še dobiti sledeče

slovenske lepoznavske knjige:

I. zvezek, ki obsega: Stenografija, spisal dr. Ribič. — Životopisje, spisal Rajč Bož. — Prešern, Prešerin ali Preširen, spisal Fr. Levstik. — Telečja pečenka, novela, spisal J. Jurčič. — N. Machiavelli, spisal dr. Ribič. — Pisma iz Rusije, spisal dr. Celestin. — Trstovo z grozdom na Ruskem, spisal dr. J. Vošnjak. — Čegava bode, novelica, spisal J. Ogrinc. Velja 15 kr.

II. zvezek, ki obsega: Erazem Tatenbah, izvirna povest, spisal J. Jurčič. Velja 25 kr.

V. zvezek, ki obsega: Meta Holderis, roman, fran-coski spisal Viktor Cherbuliez, poslovenil Davorin Hostnik. Velja 25 kr.

VI. zvezek, ki obsega: Kazen, novela, francoski spisal H. Revère, poslovenil Davorin Hostnik. — Cerkev in država v Ameriki, francoski spisal E. Laboulaye, poslo-venil Davorin Hostnik. Velja 15 kr.

Za vse 4 zvezke naj se priloži še 15 kr. poštnine, za po-samezne zvezke 5 kr., za „Nov“ pa 10 kr.

Novo otvorjena

zaloga čevljev

Wien, I., am Hof Nr. 5,

pri

!Damen-Glück!

priporoča častitemu občinstvu iz najboljšega blaga narejeno

obutev,

lastni izdelek,

vsake vrste za gospode, gospe in otroke na veliko izbero, najele-gantnejše narejeno in po najnižjih cenah. — Narobe iz provincij po meri in poplave se hitro izvrše. — Ilustriran cenik z navodom, po katerem si lahko vsak sam nogo zmeri, pošlje se zastoj in franko.

Schuh-Magazin „zum Damen-Glück“,

Wien, I., am Hof Nr. 5.

(23—2)

vožne liste

slovensko-nemške in nemške.

priporoča po nizkeji ceni

„NARODNA TISKARNA“

v Ljubljani

Lastna in tisk „Narodne Tiskarne“.